

ਤੇਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੀਡੀਸਾ ਜੇ.

ਗੁਰਚਰਨ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹੋਰ- ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਰਾਜ- ਉੱਤਰਦਾਤਾ

*

2003 ਦਾ CWP ਨੰਬਰ 2990

ਅਕਤੂਬਰ 5, 2012

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 - ਆਰਟਿਕਲ 14 - ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ (ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਆਮ ਅਤੇ ਆਮ ਸ਼ਰਤਾਂ) ਨਿਯਮ, 1994 - ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀ III ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ - 10% ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਜਾ ਚਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਭਰਨ ਲਈ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਮੈਟ੍ਰਿਕ (ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਲ) ਹਨ ਅਤੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਤਜਰਬਾ - ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਪਰਾਈਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਪੂਰਵ ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ ਸਰਕੂਲਰ

- ਸਰਕੂਲਰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕੋਟਾ ਵਧਾ ਕੇ 15% ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਸ਼ਰਤ

ਕੁਆਲੀਫਾਇੰਗ ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਪਰਾਈਟਿੰਗ ਟੈਸਟ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਚੁਣੌਤੀ ਹੈ ਕਿ

ਟਾਈਪਰਾਈਟਿੰਗ ਟੈਸਟ 1994 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਲਾਸ III ਦੀ ਪੋਸਟ 'ਤੇ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਲੋੜ ਸੀ ਅਤੇ ਕਲਾਸ 4 ਤੋਂ ਕਲਾਸ III ਤੱਕ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਇਸਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਟਾਈਪਰਾਈਟਿੰਗ ਟੈਸਟ ਕਲਾਸ IV ਤੋਂ ਕਲਾਸ ਤੱਕ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਾਪਦੰਡ ਹੈ III - ਵਿਤਕਰੇ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਫਤਿਹਾ ਗਿਆ, ਕਿ (ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਲਾਸ IV ਤੋਂ ਕਲਾਸ III ਤੱਕ ਦੀ ਪਦਉੱਨਤੀ ਲਈ ਪੂਰਵ-ਲੋੜ ਵਜੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਟਾਈਪਰਾਈਟਿੰਗ ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਝੂਠ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਹੁਣ ਮੁੜ-ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ

(2006 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2897 ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਵੇਖੋ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਜਗਦੀਸ਼ ਕੌਰ, 26.8.2011 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ)

(ਪਰਾ ੪)

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਪਰਾਈਟਿੰਗ ਟੈਸਟ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਦੁਰਖਾਸਤਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਤੀਜੇ ਦਰਜੇ ਦੀ ਪੋਸਟ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੫)

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿ ਕੁਝ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜੋ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਫੀਲਡ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਰਕੂਲਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਲਾਸ III ਦੀ ਪੋਸਟ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ। ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਿਤਕਰੇ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ

ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸੰਕਲਪ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸਮਾਨਤਾ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

(ਪਰਾ ੭)

ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਐਸ.ਬੀ.ਨਾਗਪਾਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ ।

ਸੁਵੀਰ ਸਹਿਗਲ, ਵਧੀਕ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ।

ਤੇਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ, ਜੇ.

(1) ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ।

(2) ਸਾਰੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਜੋ ਜਵਾਬ ਸਿਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਕਲਾਸ IV ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਰੱਖ ਰਹੇ ਸਨ, ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਲਾਸ III ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 24.8.1983 ਨੂੰ ਦਰਜਾ 4 ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਤਰੱਕੀਆਂ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਰਕੂਲਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਸਰਕੂਲਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਲਾਸ III ਦੀਆਂ 10% ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਚੌਥੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਦਉੱਨਤੀ ਦੁਆਰਾ ਭਰਨ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਮੈਟ੍ਰਿਕ (ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਲ) ਦੀ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ, ਸਾਲ 1983 ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਪਰਾਈਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ 4 ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਯੋਗ ਸਮਝੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹਾ ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਪੂਰਵ ਸ਼ਰਤ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਰਕੂਲਰ ਮਿਤੀ 27.10.1998 ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਰਕਾਰੀ ਸਰਕੂਲਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਕੋਟਾ 10% ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 15% ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਪਰਾਈਟਿੰਗ ਟੈਸਟ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ।

(3) ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ (ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਆਮ ਅਤੇ ਆਮ ਸ਼ਰਤਾਂ) ਨਿਯਮ, 1994 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ '1994 ਦੇ ਨਿਯਮ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਟਾਈਪਰਾਈਟਿੰਗ ਟੈਸਟ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 30 ਡਬਲਯੂਪੀਐਮ ਦੀ ਸਪੀਡ ਕਲਾਸ III ਦੀ ਪੋਸਟ ਲਈ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਕਲਾਸ IV ਤੋਂ ਕਲਾਸ III ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਲੋੜ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕਿ 24.8.1983 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਰਕੂਲਰ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ 27.10.1998 ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਦੇ ਦਸਾਂ ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਪਰਾਈਟਿੰਗ ਟੈਸਟ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ, ਜੋ ਕਿ 1994 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 22.2.2004 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਜਗਦੀਸ਼ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2003 ਦਾ ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. ਨੰ. H758) ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ

ਕਿ ਜਗਦੀਸ਼ ਕੌਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਕਲਰਕ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਪੂਰਵ ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ 4 ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਪਰਾਈਟਿੰਗ ਟੈਸਟ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(4) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਲਾਸ 4 ਤੋਂ IH ਦੀ ਅਸਾਮੀ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਪੂਰਵ ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਟਾਈਪਰਾਈਟਿੰਗ ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦਾ ਹੁਣ ਮੁੜ-ਇਕਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। 2006 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2897 (**ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਜਗਦੀਸ਼ ਕੌਰ**) ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ *blc ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ 26.8.2011 ਨੂੰ 1994 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 24.8.1983 ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਰਕੂਲਰ ਨੂੰ ਵੀ 27.8.1980 ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦੇ ਹੋਏ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

(1) . 7/7 ਨੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਸਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਰੱਖਣਗੇ। (ਵੇਖੋ। ਸੰਤ ਹੈਮ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਅਤੇ ਐਨ, ਏਆਈਆਰ 1967 ਐਸਸੀ 1910, ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ. ਬਨਾਮ. ਰਾਮ ਲਾਲ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ., (2008) 3 ਐਸਸੀਸੀ 148, ਸ਼ਿਬਾ ਸ਼ੰਕਰ ਮੋਹਪਾਤਰਾ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ, ਬਨਾਮ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ & Ors. (2010) 12 SCC 471)।

(12) ਉਪਰੋਕਤ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, 30 ਡਬਲਯੂਪੀਐਮ ਦੀ ਸਪੀਡ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਪਰਾਈਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਲਾਸ-4 ਤੋਂ ਕਲਾਸ-111 ਦੀ ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਇੱਕ ਮਾਪਦੰਡ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਅਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਾਂ।

(5) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਪਰਾਈਟਿੰਗ ਟੈਸਟ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਐਚਆਈ ਕਲਾਸ ਦੀ ਪੋਸਟ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(6) ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਵਿਤਕਰੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵੀ ਉਠਾਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕੁਝ ਦਰਜਾ 4 ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਲਰਕ (ਕਲਾਸ III ਕਰਮਚਾਰੀ) ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਪਰਾਈਟਿੰਗ ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਖੰਡਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸਗੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਤਰੱਕੀਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜੋ ਚੌਥੀ ਜਮਾਤ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਨ।

(7) ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿ ਕੁਝ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜੋ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਦਰਜ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀ III ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਫੀਲਡ ਫੜੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸਰਕੂਲਰ। ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਿਤਕਰੇ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸੰਕਲਪ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸਮਾਨਤਾ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ, ਮੈਂ ਉੜੀਸਾ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਮਮਤਾ ਮੋਹੰਤੀ (1):

“ਇਹ ਇੱਕ ਤੈਅ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 14 ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਸਥਿਤੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਕੁਝ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਹੀ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। (ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ & Anr ਬਨਾਮ. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ & An, AIR 1995 SC 705; ਯੋਗੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ & Ors. ਬਨਾਮ NCT ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ Ors., AIR 2003 SC 1241; ਸੈਸਰਜ਼ ਆਨੰਦ ਬਟਨਸ ਲਿਮਟਿਡ, ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ & Ors., AIR 2005 SC 565; KK ਭੱਲਾ ਬਨਾਮ.

ਐਮ.ਪੀ. ਅਤੇ ਆਰ.ਐਸ., ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 2006 SC 898; ਮਹਾਰਾਜ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਭੱਟ ਅਤੇ ਅੰ. v. ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਬਾਸੀ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ., (2008) 9 SCC 24; ਉਪੋਦਰ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰ); ਅਤੇ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਐਨ.ਆਰ. v. ਕਾਰਤਿਕ ਚੰਦਰ ਮੰਡਲ & Anr, AIR 2010 SC 3455)।

ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਗਲਤ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਫਰਜ਼ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗਲਤੀ ਨੂੰ

ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਟਲ ਬਾਲਾਜੀ ਐਂਡ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. v. AR & Ors ਦੀ ਸਥਿਤੀ, AIR 1993 SC 1048 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ;

“...ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਕੋਈ ਬਹਾਦਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। 7b ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨਾ ਨਿਆਂਇਕ ਜ਼ਮੀਰ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਪੀਅਰਸ ਬਨਾਮ ਡੀ ਲੈਮ ਟੇਰ (AMY ਅਲ ਪੰਨਾ 18; ਇੱਕ ਜੱਜ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਤਿਆਰ) ਵਿੱਚ ਜਸਟਿਸ ਬ੍ਰੇਨਸਨ ਦੇ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਰਨਾਦਾਇਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਦਿਲਾਸਾ ਅਤੇ ਤਾਕਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਸਿੱਖੋ; ਮਹਾਨ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰ, ਸਿਰਫ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹੰਕਾਰ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਇਹ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਦਲੇਰ”।

(ਇਹ ਵੀ ਦੇਖੋ; ਸੰਜੀਵ ਦੱਤਾ, ਉਪ ਸਕੱਤਰ, ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਮੰਤਰਾਲਾ, (1995) 3 SCC 619; ਨਿਰਮਲ ਜੀਤ ਕੌਰ ਬਨਾਮ MP ਰਾਜ ਅਤੇ A nr., (2004) 7 SCC 558; ਅਤੇ ਮਯੂਰਾਮ ਸੁਬਰਾਮਨੀਅਨ ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸਨ v. CBI, AIR 2006 SC 2449)। ”

(8) ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਪਰਾਈਟਿੰਗ ਟੈਸਟ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ III ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਮੈਰਿਟ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ।

(9) ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਐਮ ਜੈਨ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ